

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету міжнародних
відносин і права
Хмельницького національного
Університету

Юрій МУДРИК

29 серпня 2025 р.

ОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародне приватне право

Галузь знань – 08 Право

Спеціальність – 081 Право

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма – Право

Обсяг дисципліни – 5 кредитів ЄКТС, **Шифр дисципліни** – ОПП.17

Мова навчання – українська

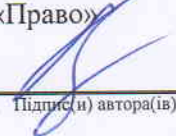
Статус дисципліни: обов'язкова (цикл професійної підготовки)

Факультет – міжнародних відносин і права

Кафедра – права

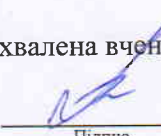
Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин							Курсовий проєкт	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
					Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС	Залік			Іспит	
			Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття						
Д	4	7	5	150	66	32				34	84				+

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Право» першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 081 «Право»

Робоча програма складена канд. юрид. наук, доцент Михайло ПРИСЯЖНЮК
Підпис(и) автора(ів) Ступінь, вчене звання, Ім'я, ПРІЗВИЩЕ автора(ів)

Схвалена на засіданні кафедри права
Протокол № 1 від 29 серпня 2025 р. Зав. кафедри Микола ВАВРИНЧУК
Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету міжнародних відносин і права

Голова вченої ради факультету Юрій МУДРИК
Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Хмельницький 2025

2. ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ім'я, ПРІЗВИЩЕ
Гарант ОП	міжнародних відносин і права		Ольга ОХМАН

3 ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна дисципліна «Міжнародне приватне право» є обов'язковою дисципліною професійної підготовки і займає провідне місце у підготовці здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Право» в межах спеціальності 081 «Право».

Актуальність вивчення навчальної дисципліни «Міжнародне приватне право» обумовлене необхідністю формування системних знань у сфері правового регулювання приватноправових відносин міжнародного характеру. В рамках цієї навчальної дисципліни передбачається вивчення усієї сукупності міжнародних приватноправових відносин між суб'єктами, що виникають при наявності іноземного елемента. Навчальна дисципліна поєднує теоретичні основи, законодавче регулювання та практичні проблеми міжнародного приватного права. Таким чином, вивчення дисципліни «Міжнародне приватне право» на бакалаврському рівні є необхідною складовою професійної підготовки майбутніх правників, оскільки воно забезпечує фундаментальні знання для розуміння правового механізму регулювання приватно-правових відносин міжнародного характеру.

Пререквізити: ОПП.21 Теорія права, ОПП 02 Цивільне право, ОПП 03 Цивільне процесуальне право, ОПП 07 Трудове право України.

Кореквізити: ОПП 05 Міжнародний захист прав людини ОПП 18 Право ЄС.

Стандартом вищої освіти із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна передбачено, що «Міжнародне приватне право» має забезпечити:

- **компетентності.** ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми. ЗК 16. Здатність виявляти проблеми правового регулювання діяльності бізнесструктур і пропонувати належні способи і процедури їх вирішення, включаючи подолання правової невизначеності. ФК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини. ФК5. Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права. ФК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності. ФК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин. ФК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

- **програмні результати навчання.** ПРН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини. ПРН 4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу. ПРН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин достатньою обґрунтованістю. ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. ПРН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки. ПРН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях. ПРН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях. Визначено за освітньо-професійною програмою ПРН 23. Надавати методичну і практичну допомогу у моделювання та реалізації проектів та програм, планів і договорів в сфері бізнесу.

Мета дисципліни. Формування особистості фахівця з достатніми практичними навичками у сфері правового регулювання приватноправових відносин міжнародного характеру.

Предмет дисципліни: приватноправових відносин міжнародного характеру.

Завдання дисципліни. Формування здатності застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та професійної діяльності у сфері міжнародних приватноправових відносин; знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини; здатності застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права; знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права у сфері міжнародних

приватноправових відносин; здатності до логічного, критичного і системного аналізу міжнародних документів, розуміння їх правового характеру і значення

Результати навчання: студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен *вміти* аналізувати домінуючі доктрини міжнародного приватного права, правильно *застосовувати* колізійні норми, *користуватися* колізійними та матеріально-правовими нормами міжнародних актів та національного законодавства, знати базові теорії міжнародного приватного права, *аналізувати* судову і арбітражну практику з розгляду справ за участю іноземного елементу.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин, відведених на:		
	Лекції	Семінарські заняття	Самостійну роботу
ТЕМА 1. Поняття, предмет, методи, система та джерела міжнародного приватного права.	4	4	8
ТЕМА 2. Суб'єкти міжнародного приватного права	4	4	8
ТЕМА 3. Колізійні питання речових прав та права інтелектуальної власності.	4	4	8
ТЕМА 4. Договірні зобов'язання у міжнародному приватному праві. Міжнародний договір купівлі-продажу.	4	4	8
ТЕМА 5. Транспортні зобов'язання у міжнародному приватному праві.	4	4	8
ТЕМА 6. Шлюбно-сімейні та спадкові відносини у міжнародному приватному праві	4	4	12
ТЕМА 7. Трудові відносини у міжнародному приватному праві	4	4	16
ТЕМА 8. Деліктні зобов'язання у міжнародному приватному праві	2	4	8
ТЕМА 9. Міжнародний цивільний процес та комерційний арбітраж	2	2	8
Разом за 7-ий семестр	32	34	84

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1 Зміст лекційного курсу

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	ТЕМА 1. Поняття, предмет, методи, система та джерела міжнародного приватного права Підтема 1.1. Поняття, предмет, методи та система міжнародного приватного права Поняття міжнародного приватного права (МПП). Предмет МПП: приватноправові відносини міжнародного характеру. Види іноземного елемента в приватноправових відносинах (іноземний суб'єкт, об'єкт, юридичний факт). Методи регулювання МПП: колізійно-правовий метод; матеріально-правовий метод. Система МПП як галузь права і як навчальна дисципліна. Співвідношення МПП з іншими галузями національного права та міжнародним правом. Вплив глобалізаційних процесів на розвиток МПП та його роль у сучасних міжнародних відносинах. Література: [1, с. 9–19; 2, с. 6–11; 3, с. 11–42; 4].	2
2	Підтема 1.2. Джерела міжнародного приватного права Поняття джерел міжнародного приватного права. Види джерел МПП: міжнародні договори; національне законодавство; судова та арбітражна практика; звичаї міжнародного обігу; доктрина. Подвійний характер джерел МПП: поєднання національних і міжнародних норм. Співвідношення та взаємодія джерел міжнародного приватного права. Значення джерел МПП у правозастосовній діяльності. Література: [1, с. 9–19; 2, с. 6–11; 3, с. 11–42; 4].	2
3	ТЕМА 2. Суб'єкти міжнародного приватного права Підтема 2.1. Фізичні особи як суб'єкти міжнародного приватного права Поняття фізичних осіб як суб'єктів міжнародного приватного права. Особистий закон фізичної особи: поняття, критерії визначення, сфера дії. Колізійні аспекти: подвійного громадянства; безгромадянства; множинного громадянства. Правовий статус іноземців, іммігрантів, біженців та осіб, яким надано політичний притулок. Приватноправові аспекти національного режиму для іноземців в Україні. Особливості визнання іноземця обмежено дієздатним або недієздатним. Колізійні питання опіки та піклування над іноземцями. Оголошення іноземця безвісно відсутнім або померлим, правові наслідки в Україні та за кордоном. Література: [1, с. 78–98; 2, с. 28–56; 3, с. 74–124; 4].	2
4	Підтема 2.2. Юридичні особи та держава як суб'єкти міжнародного приватного права Поняття та види юридичних осіб у міжнародному приватному праві.	2

	Особистий закон юридичної особи: критерії визначення, застосування у різних правових системах. Визнання правосуб'єктності іноземних юридичних осіб в Україні. Участь транснаціональних корпорацій у міжнародних приватноправових відносинах. Держава як суб'єкт міжнародного приватного права: правовий статус держави у приватноправових відносинах; принцип імунітету держави (абсолютний та обмежений); участь держави у цивільному обороті за кордоном. Література: [1, с. 78–98; 2, с. 28–56; 3, с. 74–124; 4].	
5	ТЕМА 3. Колізійні питання речових прав та права інтелектуальної власності Підтема 3.1. Колізійні питання речових прав у міжнародному приватному праві Особливості правового регулювання відносин власності в міжнародному приватному праві. Колізійні питання права власності. Закон місцезнаходження майна (<i>lex rei sitae</i>) як основний колізійний принцип у сфері майнових правовідносин. Виникнення та припинення права власності та інших речових прав у міжнародному приватному праві. Колізійні питання права власності на рухоме майно, що перебуває в дорозі. Правове регулювання іноземних інвестицій у міжнародному приватному праві. Правове становище власності України за кордоном. Література: [1, с. 115–131; 2, с. 57–61; 3, с. 125–160; 4].	2
6	Підтема 3.2. Право інтелектуальної власності у міжнародному приватному праві Інтелектуальна власність у міжнародному приватному праві: поняття, особливості правового регулювання. Поняття виключних прав на результати творчої діяльності за участю іноземного елемента. Міжнародно-правова охорона авторських прав. Уніфікація авторського права: основні принципи та напрями. Міжнародні угоди щодо охорони авторських і суміжних прав (Бернська, Римська, Женевська, Всесвітня конвенція тощо). Поняття промислової власності з іноземним елементом. Угода СОТ щодо торговельних аспектів прав інтелектуальної власності (TRIPS): значення та сфера дії. Література: [1, с. 115–131; 2, с. 57–61; 3, с. 125–160; 4].	2
7	ТЕМА 4. Договірні зобов'язання у міжнародному приватному праві Підтема 4.1. Договірні зобов'язання у міжнародному приватному праві Поняття та види правочинів з іноземним елементом. Форма та зміст правочину. Сфера дії права, що застосовується до правочину. Особливості колізійного регулювання договірних зобов'язань у міжнародному приватному праві. Колізійні прив'язки, що застосовуються до договірних зобов'язань з	2

11	Підтема 6.1. Шлюбно-сімейні відносини у міжнародному приватному праві Особливості правового регулювання шлюбно-сімейних відносин у різних правових системах (континентальна, англосаксонська, релігійна). Колізійне регулювання укладання та розірвання шлюбу в міжнародному приватному праві. Колізійні норми Сімейного кодексу України щодо шлюбних відносин за участю іноземців. Колізійні положення двосторонніх і багатосторонніх угод про правову допомогу у цивільних, сімейних та кримінальних справах. Майнові відносини подружжя в міжнародному приватному праві: спільний особистий закон подружжя, вибір застосовуваного права, правовий режим майна. Міжнародне усиновлення: порядок, наслідки, правове регулювання усиновлення дітей громадян України іноземцями. Аліментні зобов'язання у міжнародному приватному праві: механізми міжнародного стягнення аліментів, Конвенція про стягнення аліментів за кордоном (Гаага, 2007 р.). Література: [1, с. 168–195; 2, с. 95–99; 3, с. 237–272; 4].	2
12	Підтема 6.2. Спадкові відносини у міжнародному приватному праві Поняття та склад спадкових відносин з іноземним елементом. Колізійне регулювання спадкування в міжнародному приватному праві. Визначення права, що підлягає застосуванню до спадкових відносин (закон останнього місця проживання спадкодавця, місцезнаходження майна). Особливості спадкування нерухомого майна, розташованого за кордоном. Визнання і виконання іноземних рішень у спадкових справах в Україні. Роль міжнародних договорів і консульської практики у сфері спадкування. Література: [1, с. 168–195; 2, с. 95–99; 3, с. 237–272; 4].	2
13	ТЕМА 7. Трудові відносини у міжнародному приватному праві Підтема 7.1. Колізійне та міжнародно-правове регулювання трудових відносин у міжнародному приватному праві Загальна характеристика трудових відносин у міжнародному приватному праві. Колізійне регулювання міжнародних трудових відносин. Принципи визначення застосовного права: принцип автономії волі сторін; закон місця укладення трудового договору; закон місця виконання трудової функції. Міжнародно-правове регулювання праці. Роль конвенцій Міжнародної організації праці (МОП) у формуванні єдиних стандартів трудових прав. Література: [1, с.198–203; 2, с.90–92; 3, с.219–228; 4].	2
14	Підтема 7.2. Працевлаштування іноземців та трудові права громадян України за кордоном Працевлаштування іноземців в Україні. Принцип національного режиму у сфері трудових відносин. Дозвільний порядок працевлаштування іноземців в Україні.	2

	Трудові права українських громадян за кордоном. Праця громадян України: за контрактом з іноземним роботодавцем; за контрактом з українським роботодавцем. Ліцензування діяльності, пов'язаної з працевлаштуванням громадян України за кордоном. Правове регулювання праці співробітників міжнародних та міжурядових організацій. Література: [1, с.203–209; 2, с.92–94; 3, с.228–236; 4].	
15	ТЕМА 8. Деліктні зобов'язання у міжнародному приватному праві Позадовговірні відносини у міжнародному приватному праві. Поняття зобов'язань із заподіяння шкоди в МПП. Загальні положення про деліктні зобов'язання. Умови настання деліктних зобов'язань у національних правових системах. Вплив суспільного розвитку, усупільнення виробництва та науково-технічного прогресу на характер і зміст деліктних зобов'язань. Колізійне регулювання деліктних зобов'язань з іноземним елементом у національному праві. Основні колізійні прив'язки, що визначають право, застосовне до деліктних зобов'язань у МПП. Підходи доктрини міжнародного приватного права до визначення місця заподіяння шкоди. Регулювання деліктних зобов'язань за участю іноземців у законодавстві України. Міжнародно-правове регулювання деліктних зобов'язань: норми міжнародних актів, що діють за участю України. Література: [1, с.160–167; 3, с.208–216; 4].	2
16	ТЕМА 9. Міжнародний цивільний процес та комерційний арбітраж Поняття міжнародного цивільного процесу. Міжнародна підсудність, виключна підсудність та пророгаційні угоди. Право на судовий захист іноземців у різних державах. Цивільні процесуальні права іноземців в Україні та громадян України за кордоном. Процесуальне положення іноземної держави. Джерела правового регулювання міжнародного цивільного процесу. Встановлення змісту іноземного права. Виконання судових доручень. Визнання і виконання рішень іноземних судів. Багатосторонні та двосторонні договори з цих питань. Принцип взаємності та національного режиму. Визнання і виконання рішень іноземних судів в Україні. Порядок отримання і умови виконання рішень. Виконання рішень по окремим категоріям справ. Примусове виконання рішень. Відмова у дозволі примусового виконання рішень судів іноземних держав. Процесуальна правоздатність і дієздатність іноземних осіб. Процесуальне положення держави. Судовий імунітет. Міжнародний комерційний арбітраж. Поняття і види міжнародного комерційного арбітражу. Міжнародно-договірна уніфікація комерційного арбітражу. Літ.: [1, с.212-264; 2, с.100-105; 3, с.273-314; 4].	2
Разом		32

5.2. Зміст семінарських занять

Номер семінарських занять	Перелік тем семінарських занять, їх анотації	Кількість годин
1	ТЕМА 1. Поняття, предмет, методи, система та джерела міжнародного приватного права Підтема 1.1. Поняття, предмет, методи та система міжнародного приватного права Підтема 1.2. Джерела міжнародного приватного права Поняття джерел міжнародного приватного права. Види джерел МПП: міжнародні договори; національне законодавство; судова та арбітражна практика; звичаї міжнародного обігу; доктрина. Подвійний характер джерел МПП: поєднання національних і міжнародних норм. Співвідношення та взаємодія джерел міжнародного приватного права. Значення джерел МПП у правозастосовній діяльності. Література: [1, с. 9–19; 2, с. 6–11; 3, с. 11–42; 4].	2
2		2
3	ТЕМА 2. Суб'єкти міжнародного приватного права Підтема 2.1. Фізичні особи як суб'єкти міжнародного приватного права Поняття фізичних осіб як суб'єктів міжнародного приватного права. Особистий закон фізичної особи: поняття, критерії визначення, сфера дії. Колізійні аспекти: подвійного громадянства; безгромадянства; множинного громадянства. Правовий статус іноземців, іммігрантів, біженців та осіб, яким надано політичний притулок. Приватноправові аспекти національного режиму для іноземців в Україні. Особливості визнання іноземця обмежено дієздатним або недієздатним. Колізійні питання опіки та піклування над іноземцями. Оголошення іноземця безвісно відсутнім або померлим, правові наслідки в Україні та за кордоном. Література: [1, с. 78–98; 2, с. 28–56; 3, с. 74–124; 4].	2
4	Підтема 2.2. Юридичні особи та держава як суб'єкти міжнародного приватного права Поняття та види юридичних осіб у міжнародному приватному праві. Особистий закон юридичної особи: критерії визначення, застосування у різних правових системах. Визнання правосуб'єктності іноземних юридичних осіб в Україні. Участь транснаціональних корпорацій у міжнародних приватноправових відносинах. Держава як суб'єкт міжнародного приватного права: правовий статус	2

	держави у приватноправових відносинах; принцип імунітету держави (абсолютний та обмежений); участь держави у цивільному обороті за кордоном. Література: [1, с. 78–98; 2, с. 28–56; 3, с. 74–124; 4].	
5	ТЕМА 3. Колізійні питання речових прав та права інтелектуальної власності Підтема 3.1. Колізійні питання речових прав у міжнародному приватному праві Особливості правового регулювання відносин власності в міжнародному приватному праві. Колізійні питання права власності. Закон місцезнаходження майна (<i>lex rei sitae</i>) як основний колізійний принцип у сфері майнових правовідносин. Виникнення та припинення права власності та інших речових прав у міжнародному приватному праві. Колізійні питання права власності на рухоме майно, що перебуває в дорозі. Правове регулювання іноземних інвестицій у міжнародному приватному праві. Правове становище власності України за кордоном. Література: [1, с. 115–131; 2, с. 57–61; 3, с. 125–160; 4].	2
6	Підтема 3.2. Право інтелектуальної власності у міжнародному приватному праві Інтелектуальна власність у міжнародному приватному праві: поняття, особливості правового регулювання. Поняття виключних прав на результати творчої діяльності за участю іноземного елемента. Міжнародно-правова охорона авторських прав. Уніфікація авторського права: основні принципи та напрями. Міжнародні угоди щодо охорони авторських і суміжних прав (Бернська, Римська, Женевська, Всесвітня конвенція тощо). Поняття промислової власності з іноземним елементом. Угода СОТ щодо торговельних аспектів прав інтелектуальної власності (TRIPS): значення та сфера дії. Література: [1, с. 115–131; 2, с. 57–61; 3, с. 125–160; 4].	2
7	ТЕМА 4. Договірні зобов'язання у міжнародному приватному праві Підтема 4.1. Договірні зобов'язання у міжнародному приватному праві Поняття та види правочинів з іноземним елементом. Форма та зміст правочину. Сфера дії права, що застосовується до правочину. Особливості колізійного регулювання договірних зобов'язань у міжнародному приватному праві. Колізійні прив'язки, що застосовуються до договірних зобов'язань з іноземним елементом. Автономія волі сторін у колізійному праві України. Уніфікація правового регулювання в галузі міжнародних комерційних угод. Договір міжнародної купівлі-продажу товарів (правова природа, колізійне регулювання, міжнародні конвенції).	2

8	Література: [1, с. 132–152; 2, с. 64–89; 3, с. 161–177; 4]. Підтема 4.2. Позадовговірні зобов’язання у міжнародному приватному праві Поняття та види позадовговірних зобов’язань, ускладнених іноземним елементом. Колізійні підходи до регулювання позадовговірних зобов’язань. Сфера дії права, що підлягає застосуванню до зобов’язань, які виникли внаслідок завдання шкоди. Особливості колізійного регулювання відшкодування моральної шкоди. Особливості відшкодування шкоди, завданої іноземною державою. Роль міжнародних угод у колізійно-правовому регулюванні зобов’язань із завдання шкоди. Література: [1, с. 132–152; 2, с. 64–89; 3, с. 161–177; 4].	2
9	ТЕМА 5. Транспортні зобов’язання у міжнародному приватному праві Підтема 5.1. Загальні засади міжнародних транспортних зобов’язань Поняття міжнародних перевезень та їх правова природа. Договір міжнародного перевезення вантажу, пасажирів і багажу: основні умови, права та обов’язки сторін. Джерела правового регулювання міжнародних транспортних зобов’язань. Міжнародні транспортні організації (ІКАО, ІМО, УІЦ, ІРУ, ООН тощо) та їх роль в уніфікації законодавства про міжнародні перевезення. Уніфікація договірного регулювання транспортних перевезень: основні міжнародні конвенції (КДПГ, Монреальська, Варшавська, Брюссельська, Гаазька, Женевська тощо). Література: [1, с. 160–167; 2, с. 74–89; 3, с. 178–201; 4].	2
10	Підтема 5.2. Види міжнародних перевезень та їх колізійне регулювання Міжнародні морські перевезення: колізійне регулювання, відповідальність перевізника, застосовуване право. Міжнародні залізничні перевезення: правове регулювання відповідно до Конвенції COTIF. Міжнародні автомобільні перевезення: регулювання за Конвенцією про договір міжнародного дорожнього перевезення вантажів (КДПГ). Міжнародні повітряні перевезення: основні принципи Монреальської та Варшавської конвенцій. Міжнародні річкові перевезення: застосування міжнародних угод СНД, СЕК ООН. Міжнародні змішані (комбіновані) перевезення: правовий режим та особливості визначення відповідального перевізника. Література: [1, с. 160–167; 2, с. 74–89; 3, с. 178–201; 4].	2
11	ТЕМА 6. Шлюбно-сімейні та спадкові відносини у міжнародному приватному праві Підтема 6.1. Шлюбно-сімейні відносини у міжнародному приватному праві Особливості правового регулювання шлюбно-сімейних відносин у різних правових системах (континентальна, англосаксонська, релігійна). Колізійне регулювання укладання та розірвання шлюбу в міжнародному приватному праві.	2

12	Колізійні норми Сімейного кодексу України щодо шлюбних відносин за участю іноземців. Колізійні положення двосторонніх і багатосторонніх угод про правову допомогу у цивільних, сімейних та кримінальних справах. Майнові відносини подружжя в міжнародному приватному праві: спільний особистий закон подружжя, вибір застосовуваного права, правовий режим майна. Міжнародне усиновлення: порядок, наслідки, правове регулювання усиновлення дітей громадян України іноземцями. Аліментні зобов'язання у міжнародному приватному праві: механізми міжнародного стягнення аліментів, Конвенція про стягнення аліментів за кордоном (Гаага, 2007 р.). Література: [1, с. 168–195; 2, с. 95–99; 3, с. 237–272; 4]. Підтема 6.2. Спадкові відносини у міжнародному приватному праві Поняття та склад спадкових відносин з іноземним елементом. Колізійне регулювання спадкування в міжнародному приватному праві. Визначення права, що підлягає застосуванню до спадкових відносин (закон останнього місця проживання спадкодавця, місцезнаходження майна). Особливості спадкування нерухомого майна, розташованого за кордоном. Визнання і виконання іноземних рішень у спадкових справах в Україні. Роль міжнародних договорів і консульської практики у сфері спадкування. Література: [1, с. 168–195; 2, с. 95–99; 3, с. 237–272; 4].	2
13	ТЕМА 7. Трудові відносини у міжнародному приватному праві Підтема 7.1. Колізійне та міжнародно-правове регулювання трудових відносин у міжнародному приватному праві Загальна характеристика трудових відносин у міжнародному приватному праві. Колізійне регулювання міжнародних трудових відносин. Принципи визначення застосовного права: принцип автономії волі сторін; закон місця укладення трудового договору; закон місця виконання трудової функції. Міжнародно-правове регулювання праці. Роль конвенцій Міжнародної організації праці (МОП) у формуванні єдиних стандартів трудових прав. Література: [1, с.198–203; 2, с.90–92; 3, с.219–228; 4].	2
14		2
	Підтема 7.2. Працевлаштування іноземців та трудові права громадян України за кордоном Працевлаштування іноземців в Україні. Принцип національного режиму у сфері трудових відносин. Дозвільний порядок працевлаштування іноземців в Україні. Трудові права українських громадян за кордоном. Праця громадян України: за контрактом з іноземним роботодавцем; за контрактом з українським роботодавцем. Ліцензування діяльності, пов'язаної з працевлаштуванням громадян України за кордоном. Правове регулювання праці співробітників міжнародних та міжурядових	

	організацій. Література: [1, с.203–209; 2, с.92–94; 3, с.228–236; 4].	
15	ТЕМА 8. Деліктні зобов’язання у міжнародному приватному праві Підтема 8.1. Поняття та умови настання деліктних зобов’язань у міжнародному приватному праві Позадовговірні відносини у міжнародному приватному праві. Поняття зобов’язань із заподіяння шкоди в МПП. Загальні положення про деліктні зобов’язання. Умови настання деліктних зобов’язань у національних правових системах. Вплив суспільного розвитку, усупільнення виробництва та науково-технічного прогресу на характер і зміст деліктних зобов’язань. Література: [1, с.153–160; 3, с.202–208; 4].	2
16	Підтема 8.2. Колізійне регулювання деліктних зобов’язань та міжнародні акти Колізійне регулювання деліктних зобов’язань з іноземним елементом у національному праві. Основні колізійні прив’язки, що визначають право, застосовне до деліктних зобов’язань у МПП. Підходи доктрини міжнародного приватного права до визначення місця заподіяння шкоди. Регулювання деліктних зобов’язань за участю іноземців у законодавстві України. Міжнародно-правове регулювання деліктних зобов’язань: норми міжнародних актів, що діють за участю України. Література: [1, с.160–167; 3, с.208–216; 4].	2
17	ТЕМА 9. Міжнародний цивільний процес та комерційний арбітраж Поняття міжнародного цивільного процесу. Міжнародна підсудність, виключна підсудність та пророгаційні угоди. Право на судовий захист іноземців у різних державах. Цивільні процесуальні права іноземців в Україні та громадян України за кордоном. Процесуальне положення іноземної держави. Джерела правового регулювання міжнародного цивільного процесу. Встановлення змісту іноземного права. Виконання судових доручень. Визнання і виконання рішень іноземних судів. Багатосторонні та двосторонні договори з цих питань. Принцип взаємності та національного режиму. Визнання і виконання рішень іноземних судів в Україні. Порядок отримання і умови виконання рішень. Виконання рішень по окремим категоріям справ. Примусове виконання рішень. Відмова у дозволі примусового виконання рішень судів іноземних держав. Процесуальна правоздатність і дієздатність іноземних осіб. Процесуальне положення держави. Судовий імунітет. Міжнародний комерційний арбітраж. Поняття і види міжнародного комерційного арбітражу. Міжнародно-договірна уніфікація комерційного арбітражу.	2

	Літ.: [1, с.212-264; 2, с.100-105; 3, с.273-314; 4].	
	Разом	34

5.3 Зміст самостійної (у т. ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота здобувачів вищої освіти денної форми навчання полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу, підготовці до семінарських занять та виконанні індивідуального завдання. До послуг студентів створена сторінка навчальної дисципліни у Модульному середовищі для навчання, де розміщені Робоча програма дисципліни та необхідні навчально-методичні матеріали.

Зміст самостійної роботи студентів

Номер тижня	Вид самостійної роботи	К-ть годин
	<i>Сьомий семестр</i>	
1	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури з теми № 1 підготовка до семінарського заняття за темою №1.1	4
2	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури з теми № 1 підготовка до семінарського заняття за темою №1.2	4
3	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури завдання з теми №2, підготовка до семінарського заняття за темою №2.1	4
4	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури завдання з теми №2, підготовка до семінарського заняття за темою №2.2	4
5	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури з теми №3, підготовка до семінарського заняття за темою №3.1	4
6	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури з теми №3, підготовка до семінарського заняття за темою №3.2	4
7	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури з теми №4, підготовка до семінарського заняття за темою №4.1	4
8	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури з теми №4, підготовка до семінарського заняття за темою №4.2	4
9	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури з теми №5, підготовка до семінарського заняття за темою №5.1	4
10	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури з теми №5, підготовка до семінарського заняття за темою №5.2	4
11	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури з теми №6, підготовка до семінарських занять за темою №6.1, вибір теми ІЗ	6
12	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури з теми №6, підготовка до семінарських занять за темою №6.2, підбір матеріалів для ІЗ	6

13	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури з теми №7.1, підготовка до семінарських занять за темою №7.1, опрацювання літератури для ІЗ	8
14	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури з теми №7.2, підготовка до семінарських занять за темою №7.2, написання тексту ІЗ	8
15	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури з теми №8.1, підготовка до семінарського заняття за темою № 8.1, написання тексту ІЗ	8
16	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури з темами №8.2, №9, підготовка до семінарського заняття за темами № 8.2, №9, оформлення ІЗ.	8
16	<i>Разом за 7-ий семестр:</i>	84

5.4 Орієнтовна тематика індивідуального завдання для самостійної роботи студентів

Індивідуальна робота є складовою вивчення змісту навчальної дисципліни та будується на репродуктивному, репродуктивно-творчому та творчо-пошуковому рівнях. Вона сприяє розвитку творчої активності студентів, прищеплює навички, необхідні для самоосвіти, пошуку шляхів вдосконалення професійної діяльності після закінчення навчання.

Важливим елементом самостійної роботи є виконання здобувачами вищої освіти індивідуального завдання. Призначенням індивідуального завдання є: поглиблення теоретичних знань, отриманих на лекціях; заохочення студентів до аналізу нормативно-правових джерел, активної творчої роботи із опрацюванням рекомендованої літератури; забезпечення майбутніх фахівців усіх напрямів підготовки знаннями основних правових положень, що стосуються їх професійної діяльності; формування у студентів вміння орієнтуватися в нормативних джерелах; вироблення у майбутніх спеціалістів практичних навичок реалізації норм чинного законодавства.

Індивідуальне завдання передбачає підготовку реферату з обраної студентом тематики або підготування тез доповіді на наукову конференцію.

Виконання індивідуального завдання включає в себе п'ять основних етапів:

- 1) вибір теми дослідження;
- 2) підбір матеріалів;
- 3) опрацювання літератури;
- 4) написання тексту;
- 5) оформлення роботи.

Теми індивідуального завдання мають науково-дослідний характер, підвищену складність, виступають певним тематичним доповненням семінарського заняття, методом поглибленої підготовки до нього і готуватись у вигляді реферату.

Реферат готується у письмовому викладі, має науковий характер і здійснюється шляхом аналізу різних інформаційних джерел. Теми рефератів наведені у планах семінарських занять. Він повинен мати чітку логічну побудову і повинен містити наступні елементи:

1. Титульний аркуш.
2. План роботи із зазначенням сторінок початку кожного з розділів.
3. Вступ на 1–2 сторінки (аналізується проблема та стан її дослідження науковцями).
4. Основна частина обсягом 8–10 сторінок (викладається основний матеріал).
5. Висновки на 1–2 сторінки.
6. Перелік використаних джерел.
7. Реферат може містити додатки, переліки умовних скорочень тощо.

У вступі обґрунтовується актуальність обраної теми, дається коротка характеристика сучасного стану і наукової розробки проблеми (питання), що розглядатиметься в рефераті, формулюється мета роботи, а також здійснюється короткий огляд джерел, використаних студентом.

Основна частина передбачає розкриття змісту обраної теми, її основних питань і проблем. Головною вимогою є аналіз проблем, відображених у літературі, висвітлення різних позицій науковців та їх критичний

аналіз. При підготовці студенту студент повинен продемонструвати уміння самостійно робити висновки на основі вивчених нормативно-правових актів та літератури й узагальнювати матеріал. Основна частина може складатися з двох–трьох розділів.

У заключній частині у стислому вигляді подаються висновки, які містять короткий підсумок проведеного дослідження, тобто є коротким резюме реферату, а також підтверджується вирішення поставлених завдань і досягнення мети. Тут повинні надаватись рекомендації і пропозиції щодо практичного розв'язання розглянутих проблем. Наприкінці реферату вміщують список використаних джерел, додатки (за необхідності). Складові частини роботи мають логічно поєднуватися і відповідати одна одній.

Література з теми реферату повинна мати пізнавальне значення у контексті вивчення та осмислення дисципліни, тому до списку варто включати монографії, статті з наукових журналів, навчальні посібники, що рекомендовані навчальною та робочою програмами або знайдені автором роботи, документальні та інформаційні джерела тощо. Матеріали у списку слід оформляти згідно з державними стандартами України.

Робота виконується на стандартних аркушах ф. А4 грамотно, без помарок і виправлень. Скорочення слів, окрім узвичаєних аббревіатур, не допускається. Текст розміщують на одній стороні аркуша, залишаючи поля з усіх боків по 2 см.

Першою сторінкою реферату є титульний аркуш, де вказується тема, прізвище, ім'я та по-батькові автора, спеціальність, курс, група. На другій сторінці повинен бути наведений план реферату із зазначенням сторінок, де починаються відповідні розділи. Кожний розділ починається з нової сторінки. Сторінки нумеруються, починаючи з титульного аркуша, однак номери проставляються тільки з другої сторінки (таким чином, вступ зазвичай починається на 3-й сторінці). Розділи основної частини нумеруються арабськими цифрами, параграфи – цифрою розділу і параграфа через крапку (1.2, 2.2 і т.п.). Вступ і висновки не нумеруються.

Назву таблиць вказують зверху над таблицею, а назву малюнків розміщують під малюнком. Нумерація таблиць і малюнків може бути наскрізною по всій роботі.

При підготовці реферату ставиться наступна мета:

- систематизація, закріплення та розширення отриманих теоретичних знань за фахом і їхнім застосуванням для постановки і рішення конкретних наукових і прикладних (практичних) завдань;

- поглиблення навичок ведення самостійної роботи, оволодіння сучасними методами постановки і аналізу проблем;

- уміння критично аналізувати літературу, творчо обговорювати результати роботи, вести наукову полеміку.

Реферативна робота повинна:

- мати творчий характер з використанням актуальних статистичних даних і діючих нормативних правових актів;

- відповідати вимогам логічного і чіткого викладу матеріалу, доказовості і вірогідності фактів;

- відображати вміння студента користуватися раціональними прийомами пошуку, відбору, обробки та систематизації інформації, здатності працювати з нормативно-правовими актами.

Підготовка тез доповіді на наукову конференцію здійснюється у відповідності до вимог визначених редакційною комісією відповідної наукової конференції.

Індивідуальне завдання студенти виконують під керівництвом викладача, що проводить у них практичні заняття за тематикою, яка подається у цих методичних вказівках. Якість виконання враховується при підсумковому контролі.

Орієнтовні теми рефератів

1. Автономія волі в міжнародному приватному праві
2. Види колізійних норм
3. Визначення змісту іноземного закону
4. Визначення права, що підлягає застосуванню до приватноправових відносин
5. Виникнення та припинення права власності в міжнародному приватному праві
6. Джерела міжнародного приватного права: загальна характеристика
7. Діяльність Міжнародного інституту по уніфікації приватного права (УНІДРУА) щодо розвитку міжнародного приватного права
8. Загальна характеристика актів внутрішнього законодавства України – джерел міжнародного приватного права
9. Загальна характеристика Конвенції 1986 р. про право, що застосовується до

договорів міжнародної купівлі-продажу

10. Закон автономії волі та його заснування в міжнародному приватному праві.
11. Закон найбільш тісного взаємозв'язку: зміст та сфера застосування
12. Застереження щодо публічного порядку
13. Звичай як джерело міжнародного приватного права
14. Зворотне відсилання та відсилання до права третьої держави: поняття та основні підходи.
15. Імунітет державної власності за кордоном
16. Колізійний метод правового регулювання міжнародних приватних відносин
17. Міжнародний договір як джерело міжнародного приватного права
18. Міжнародний звичай: поняття, способи визнання державами
19. Міжнародний та "внутрішньодержавний" підхід до розуміння міжнародного приватного права
20. Міжнародні юридичні особи: проблема визначення національності
21. Місце і роль матеріально-правових норм в врегулюванні суспільних відносин, що складають предмет регулювання міжнародного приватного права
22. Національне законодавство як джерело міжнародного приватного права
23. Обхід закону у міжнародному приватному праві. Обставини, що підлягають з'ясуванню при обході закону
24. Особливості правового механізму уніфікації права
25. Особливості правового статусу держави як суб'єкта приватно-правових відносин
26. Поняття "іноземний елемент" у міжнародному приватному праві і його зміст
27. Правовий статус іноземних осіб та осіб без громадянства в Україні
28. Правовий статус іноземних юридичних осіб в Україні
29. Принципи міжнародного приватного права
30. Проблеми кваліфікації в міжнародному приватному праві і основні способи її вирішення
31. Реєстрація представництв іноземних суб'єктів господарської діяльності в Україні
32. Режим найбільшого сприяння в міжнародному приватному праві
33. Реторсії в міжнародному приватному праві
34. Співвідношення міжнародного приватного та міжнародного публічного права
35. Способи вирішення конфлікту кваліфікацій
36. Суб'єкти міжнародного приватного права: загальна характеристика
37. Суб'єкти права власності, особливості їх статусу в міжнародному приватному праві
38. Сутність автономії волі та її відмінність від колізійної прив'язки
39. Сутність і основа колізійного методу
40. Сутність і основа матеріального методу в міжнародному приватному праві
41. Тлумачення колізійних норм. Проблема кваліфікації
42. Україна як суб'єкт міжнародного приватного права
43. Уніфікація в міжнародному приватному праві: загальна характеристика
44. Участь міжнародних організацій у формуванні міжнародного приватного права
45. Фізичні особи як суб'єкти міжнародного приватного права
46. Форма зовнішньоекономічного договору (контракту)
47. Цивільна право- та дієздатність фізичної особи в міжнародному приватному праві
48. Шляхи усунення "колізії колізій"
49. Юридична природа міжнародного приватного права
50. Юридичні особи як суб'єкти міжнародного приватного права.

6. ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних методів. Зокрема, лекції проводяться в основному словесними методами з використанням методів проблемного навчання і візуалізації, а семінарські заняття проводяться з використанням інформаційних технологій, розгляду задач, кейсів тощо та мають за мету набуття студентами

практичних навичок з вирішення практичних завдань, передбачених конкретними завданнями до відповідних тем.

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час семінарських занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу.

При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування;
- оцінювання результатів роботи на семінарських заняттях (розв'язування задач, участь у обговоренні ситуацій, підготовка документів та ін.);
- оцінювання результатів виконання ІЗ.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати поточного контролю.

8. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до семінарських занять (вивчення теоретичного матеріалу з теми, активно працювати на занятті, розв'язувати задачі, брати участь у дискусіях щодо прийнятих рішень при виконанні здобувачами задач).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт у встановлені терміни, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене семінарське заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами опитування під час семінарських занять й виконання індивідуального завдання. Виконання ІЗ завершується його здачею на перевірку у терміни, встановлені графіком самостійної роботи. У якості ІЗ здобувач може підготувати тези доповіді на конференцію за однією з тем навчальної дисципліни при дотриманні узгоджених з викладачем термінів його виконання.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без вірного цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

9. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ БАКАЛАВРСЬКОГО РІВНЯ У СЕМЕСТРІ

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. Позитивну підсумкову оцінку здобувач може отримати, якщо за результатами поточного та підсумкового контролів набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС, яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів

Аудиторна робота									Самостійна робота	Семестровий контроль	Разом
П'ятий семестр										Сума балів	
Семінарські заняття									ІЗ		
1	3	5	7	9	11	13	15	17			
-	-	-	-	-	-	-	-	-			
2	4	6	8	10	12	14	16				
Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)											
3	3	3	3	3	3	3	3	3			
-	-	-	-	-	-	-	-	-			
5	5	5	5	5	5	5	5	5	9-15	24-40	60-100
27-45									9-15	24-40	60-100

Оцінювання на практичних заняттях

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією й уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення при участі в обговоренні ситуацій; результати самостійної роботи.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач користується наведеними нижче критеріями:

Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерія оцінювання
Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення завдань. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві-три несуттєві <i>похибки</i> .

Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві–три несуттєві помилки .
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

ІЗ здобувача вищої освіти оцінюється аналогічно з використанням вищенаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (мінімальний позитивний бал – 9 балів, максимальний – 15 балів). При підготовці тез доповідей на конференцію (як альтернативній формі ІЗ) здобувач вищої освіти отримує максимальний бал (15) за його виконання.

Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю (іспит)

Освітня програма передбачає підсумковий семестровий контроль з дисципліни у формі іспиту, завданням якого є системне й об'єктивне оцінювання як теоретичної, так і практичної підготовки здобувача з навчальної дисципліни. Складання іспиту відбувається за попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри білетами.

Таблиця – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів (40 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	6	8	10
Теоретичне питання № 2	6	8	10
Практичне завдання	12	16	20
Разом:	24		40

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (24 бали) та максимального (40 балів), знаходиться в межах 25-39 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Для кожного окремого виду завдань підсумкового семестрового контролю застосовуються критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти, наведені вище (**Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти**).

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання з усіх видів робіт до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС у наведеній нижче таблиці.

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
D	66-72		
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні

10. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

1. Предмет міжнародного приватного права.
2. Колізійно-правовий метод регулювання.
3. Матеріально-правовий метод регулювання.
4. Система МПП як галузі права та навчальної дисципліни.
5. Співвідношення МПП з іншими галузями національного права та міжнародним правом.
6. Розвиток науки МПП у країнах Європи.
7. Поняття та види джерел МПП.
8. Міжнародні договори як джерела МПП.
9. Багатосторонні та двосторонні договори про надання правової допомоги.
10. Внутрішнє (національне) законодавство як джерело МПП.
11. Значення кодифікації норм внутрішнього права в галузі МПП, її види.
12. Сфера застосування та структура Закону України “Про міжнародне приватне право”.
13. Правовий звичай як джерело МПП.
14. Значення судової та арбітражної практики і доктрини у регулюванні відносин МПП.
15. Поняття та види уніфікації та гармонізації норм міжнародного приватного права.
16. Поняття та структура колізійної норми.
17. Застосування права держав із множинністю правових систем.
18. Загальна класифікація колізійних норм.

19. Основні формули прикріплення. “Жорсткі” та “гнучкі” колізійні прив’язки.
20. Автономія волі сторін.
21. Конфлікт кваліфікацій. Вирішення проблеми конфлікту кваліфікацій у національній доктрині МПП.
22. Поняття зворотного відсилання та відсилання до права третьої країни.
23. Інститут “обходу закону” в МПП.
24. Правила встановлення змісту норм іноземного права відповідно до Закону України “Про міжнародне приватне право”.
25. Інститут публічного порядку в МПП.
26. Імперативні норми закону суду та закону третьої держави.
27. Взаємність і реторсії.
28. Поняття “особистий закон фізичної особи” та сфера його дії.
29. Колізійні аспекти подвійного громадянства фізичних осіб та осіб без громадянства.
30. Особливості правового статусу іммігрантів, біженців та осіб, яким надано політичний притулок в МПП.
31. Особливості визнання іноземця обмежено дієздатним та недієздатним.
32. Колізійні аспекти опіки та піклування.
33. Оголошення іноземця безвісно відсутнім чи померлим та його наслідки в Україні і за кордоном.
34. Поняття особистого закону юридичної особи, сфера його дії.
35. Критерії визначення особистого закону юридичної особи.
36. Організаційно-правові форми діяльності іноземних юридичних осіб в Україні. Представництва та філії.
37. Основні проблеми правового статусу транснаціональних корпорацій в міжнародному приватному праві.
38. Проблеми, пов’язані з правовим регулюванням господарської діяльності компаній, розташованих в офшорних зонах.
39. Міжнародні юридичні особи.
40. Особливості правового становища держави в міжнародному приватному праві.
41. Поняття “іммунітет держави” в МПП. Теорії абсолютного, функціонального та обмеженого іммунітету, їх вплив на формування національного законодавства про іммунітет іноземних держав.
42. Види іммунітету держав у МПП.
43. Міжнародні договори щодо іммунітету держав. Норми про іммунітет іноземної держави в законодавстві України.
44. Колізійні питання права власності.
45. Колізійні питання права власності та інших речових прав на рухоме майно та майно, що перебуває в дорозі.
46. Правове регулювання іноземних інвестицій у міжнародному приватному праві. Гарантії майнових прав іноземних інвесторів в угодах СОТ.
47. Правове становище власності України за кордоном.
48. Територіальний характер інтелектуальної власності та особливості її регулювання в міжнародному приватному праві.
49. Міжнародно-правова охорона авторських прав.
50. Особливості міжнародно-правової охорони прав промислової власності.
51. Загальна характеристика Угоди СОТ щодо торговельних аспектів прав інтелектуальної власності.
52. Колізійне регулювання форми правочину в МПП.
53. Колізійне регулювання змісту договору в МПП.
54. Сфера дії права, що застосовується до договору в МПП.
55. Уніфікація правового регулювання в галузі міжнародних комерційних угод. Віденська конвенція ООН “Про договори міжнародної купівлі-продажу товарів”.
56. Право, що застосовується до договору споживання.
57. Міжнародні транспортні організації та їх роль в уніфікації законодавства про міжнародні перевезення.
58. Міжнародні морські перевезення. Конвенція ООН про морське перевезення вантажів

1978р.

59. Міжнародні залізничні перевезення. Угода про міжнародні залізничні перевезення (КОТІФ) 1980 р.
60. Міжнародні автомобільні перевезення. Конвенція про договори міжнародного дорожнього перевезення вантажів (КДПВ) 1956 р.
61. Міжнародні повітряні перевезення. Монреальська конвенція про уніфікацію деяких правил міжнародних повітряних перевезень від 28 травня 1999 р.
62. Міжнародні річкові перевезення. Будапештська конвенція про договір перевезення вантажів внутрішніми водними шляхами від 22 червня 2001 р.
63. Міжнародні змішані перевезення. Конвенція ООН про міжнародні змішані перевезення вантажів від 24 травня 1980 р.
64. Види позадоговірних зобов'язань, ускладнених іноземним елементом, та колізійні підходи до їх регулювання. Сфера дії права, що підлягає застосуванню до зобов'язань, які виникли внаслідок завдання шкоди.
65. Право, що застосовується до відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг).
66. Роль міжнародних угод у колізійно-правовому регулюванні зобов'язань із завдання шкоди.
67. Представництво, довіреність та позовна давність у міжнародному приватному праві.
68. Колізійне регулювання міжнародних трудових відносин.
69. Міжнародно-правове регулювання праці. Роль конвенцій Міжнародної організації праці (МОП).
70. Працевлаштування іноземців в Україні.
71. Трудові права українських громадян за кордоном.
72. Особливості правового регулювання шлюбно-сімейних відносин у праві різних держав.
73. Колізійне регулювання укладання шлюбу в МПП.
74. Колізійне регулювання правових наслідків шлюбу. Форма вибору права до правових наслідків шлюбу.
75. Майнові відносини подружжя в міжнародному приватному праві.
76. Міжнародне усиновлення та його наслідки. Функції консульських установ України за кордоном у галузі усиновлення та опіки й піклування.
77. Аліментні зобов'язання в міжнародному приватному праві. Приєднання України до Нью-Йоркської конвенції 1956 р. про стягнення аліментів за кордоном. Основні колізії у спадкуванні за МПП.
78. Колізійні норми спадкового права в законодавстві України.
79. Міжнародно-правове регулювання спадкових відносин.
80. Спадкові права українських громадян за кордоном. Роль консульських установ України за кордоном у сфері захисту спадкових прав громадян України.
81. Процесуальна правоздатність і дієздатність іноземних осіб в Україні.
82. Судовий імунітет та його види. Джерела регулювання імунітету в трансграничних відносинах. Конвенція ООН про юрисдикційні імунітети держав та їх власності.
83. Участь України в міжнародних договорах щодо підсудності справ з іноземним елементом. Міжнародна підсудність у праві України та в праві зарубіжних країн.
84. Визнання та виконання рішень іноземних судів в Україні.
85. Вручення судових документів за кордоном. Джерела регулювання та основні способи транскордонної доставки судових документів. Колізійні проблеми отримання доказів за кордоном.
86. Міжнародне приватне право в діяльності міжнародного комерційного арбітражу.

11. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний процес з дисципліни «Міжнародне приватне право» в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою:

Міжнародне приватне право: методичні вказівки до семінарських занять для студентів спеціальності 081 «Право» / М.П.Присяжнюк. Хмельницький: ХНУ, 2020. 16 с.).

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Мироненко І.В. Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2015. 272 с.
2. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. унт міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 111 с.
3. Міжнародне приватне право : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / В. А. Бігун, Є. М. Білоусов, І. М. Жуков ; за ред. проф. В. П. Жушмана та доц. І. А. Шуміло. Х. : Право, 2015. 320 с.
4. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005р. Відомості Верховної Ради України. 2005. № 32. Ст. 422.

Додаткова

5. Господарський кодекс України від 16. 01.2003 р. № 436-IV . Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18. Ст.144. (Втратив чинність).
6. Кодекс законів про працю від 10.12.1971 № 322-VIII . Відомості Верховної Ради УРСР. 1971. № 50.
7. Конституція України: прийнята 28 червня 1996р. URL:[http:// search.ligazakon.ua/_doc2.usf/link1/TO12341.html](http://search.ligazakon.ua/_doc2.usf/link1/TO12341.html) (дата звернення 1 вересня 2020 р.).
8. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 08.07.2011 №3671-VI. Офіційний вісник України. 2011. №59. Ст.2347.
9. Про громадянство України: Закон України від 18.01.2001р. № 2235-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 13. Ст.65.
10. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Верховна Рада України: Закон України; Програма від 18.03.2004р. № 1629-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 29. Ст.367.
11. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.05.1991р. Відомості Верховної Ради УРСР. 1991. № 29. Ст. 377.
12. Про Концепцію Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Закон України; Концепція від 21.11.2002р. № 228-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 3. Ст.12.
13. Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004р. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 50. Ст. 540.
14. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України: Закон України від 22.09.2011р. №3773-VI. Відомості Верховної Ради України. 2012. №19. 20. Ст.179.
15. Сімейний кодекс України від 10.01.2002р. № 2947-III. Відомості Верховної Ради України. 2002. №21-22. Ст.135.
16. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. Офіційний вісник України. 2003. № 11. Ст.461.

13. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Модульне середовище для навчання ХНУ. URL : <https://msn.khmnmu.edu.ua/>
2. Електронна бібліотека ХНУ. URL: http://lib.khmnmu.edu.ua/asp/php_f/p1age_lib.php
3. Репозитарій ХНУ. URL : <https://elar.khmnmu.edu.ua/home>